

Zelfportretten van mijn leven

Colofon

ISBN: 978 90 8954 683 8

1e druk 2014

© 2014, Hugorina Richtje van Zaanen

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Schilderijen voorkant: Hugorina Richtje van Zaanen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Zelfportretten van mijn leven

Hugorina Richtje van Zaanen

Inhoudsopgave

0. Het voorgeboortelijke	7
<i>De hemel</i>	19
1. Baby Rineke, 0 jaar	20
<i>Bestemming</i>	29
2. Rineke, 2 jaar	30
<i>Zand</i>	34
3. Ikke zelf doen, 3 jaar	35
<i>De vrije vogel</i>	43
4. Rineke verdrinkt, 6 jaar	44
<i>Onderwater</i>	47
5. Onzichtbaar zijn, 10 jaar.	48
<i>De mens</i>	53
6. Rineke op avontuur in het water, 8 en 12 jaar	54
<i>Water</i>	60
7. Ik heet Rini, 12 jaar	61
<i>Donkerrood</i>	66
8. Op de brommer, 16 jaar	67
<i>Oh zwaluw, mijn zwaluw</i>	76
9. Op avontuur in de wereld, 17 jaar	77
<i>Labyrint</i>	97
10. Kunstenaarschap, 18 jaar	98
<i>Een spoor van kleur</i>	112
11. Studentenleven, 19 jaar	113
<i>Gekleurde stilte</i>	123
12. Mijn ex-schoonfamilie, 19 jaar	124
<i>Bloementaal</i>	141

13. Handje en voetje, 31 jaar	142
<i>Haiku's</i>	147
14. Opvoedkunde, 34 jaar	148
<i>De toverbal</i>	167
15. Werkende leven op de AVEK, 26 jaar	168
<i>Ik ben poëzie</i>	183
16. Vieringen, 35 en 59 jaar	184
<i>Dromen</i>	188
17. Werkende leven na de AVEK, 38 jaar	189
<i>Voor Elzelien</i>	196
18. Reizen, 40 jaar	197
<i>Utopia</i>	214
19. Afgebrand, 48 jaar	215
<i>Uitputting</i>	223
<i>Droom</i>	224
20. Het paranormale, 32 jaar	225
<i>Seizoenen</i>	234
21. Dromen en wonen, 33 jaar	235
<i>Huis aan zee</i>	238
22. De Zonsteeg, 38 jaar	239
<i>De cirkel</i>	249
23. Verschuiving in de generaties, 60 jaar	250
<i>Twee gebonden</i>	256
24. Een oefening in sterven, 62 jaar	257
<i>Dag van niets</i>	263
Naschrift: Het creatieve proces en het product	264
<i>De tijd</i>	273

0. Het voorgeboortelijke

Na duizenden levens besluit ik weer te incarneren. Ik heb geen karma meer dat ingevuld moet worden, maar moet nog wel een paar dingen afmaken. Daarom kies ik voor een leven waar herhalingen in zitten uit vorige levens, zodat ik me kan richten op het afronden van relaties met mensen die ik in vorige levens achterliet omdat ik vaak op reis was en weer verder trok. Het zou kunnen dat dit mijn laatste leven is en dat ik daarna doorga naar een andere levensvorm, maar dat zal pas gebeuren als ik mijn hele reïncarnatiecyclus heb afgerond en daar kan ik nu geen overzicht over krijgen. Ik kies ervoor in dit leven van het leven op aarde te leren genieten. Na me in te veel levens op onthechting gericht te hebben, ben ik ontaard en ongebonden geraakt en moet ik weer evenwicht zien te vinden tussen hemel en aarde. Ik geloof dat ik tweehonderdendertigduizend jaar geleden als ziel ben ontstaan, samen met een aantal andere zielen, na de ondergang van Atlantis. Deze zielen zijn al klaar met hun incarnaties op aarde, zodat ik in dit leven weinig mensen zal ontmoeten met wie ik dezelfde ontwikkeling deel. Ik maak met tussen de vijf en tien mensen een wezenlijke klik. En dat is genoeg. Ik moet er niet aan denken dat je duizenden vrienden hebt zoals sommige mensen op Facebook.

Ik was in mijn voorgaande levens vooral man, omdat ik veel wilde reizen. Het is veiliger om als man alleen te reizen dan als vrouw. Dit deed ik zowel over land als over zee. De laatste incarnaties ben ik steeds in een ander land gestorven dan waar ik geboren werd. Ik ben vooral geestelijk ingesteld en zowel transformatie als creativiteit zijn belangrijk voor me.

Ik wil graag zelf in alle vrijheid mijn leven scheppen en ik herken me wel in de uitspraak van de adel: you must make the party. Als tip krijg ik van mijn zielsverwanten voor ik geboren word mee, dat ik me niet te veel door anderen moet laten leiden, maar vooral moet doen wat ik zelf wil, zelfstandig, vanuit zelfvertrouwen. De anderen niet de kolen uit het vuur laten halen voor me, is het motto dat me wordt meegegeven.

Mijn aura ziet eruit als een omgekeerde driehoek als ik geboren word, met de punt naar beneden en de basis boven. Volgens de chakraleer bestaat een aura uit het totaal van de chakra's. Chakra's zijn een soort zenuwpunten die zich net buiten het lichaam bevinden en (een) invloed op het lichaam uitoefenen. Ze zijn van beneden naar boven opgebouwd: van aards naar geestelijk. Bij mij zit de meeste energie en bewustzijn in mijn bovenste chakra's en de minste energie en bewustzijn in de onderste. Daardoor heb ik besloten mijn kruinchakra dicht te houden, omdat ik anders zo weer naar de geestelijke wereld kan schieten. Als ik op de kunstacademie zit later, draaien mijn leraren mijn schilderijen andersom, omdat het zwaartepunt boven zit en niet beneden. De meeste energie stop ik in het bovenste deel van het werk. En mijn voorkeur voor denken en filosofie komt uiteraard ook door dit gegeven. Daar moet aan gewerkt worden in deze incarnatie. Ik zal vanuit de geestelijke wereld begeleid worden door twee zielsverwanten die ik ontmoette in mijn levens in Azië. Zij zullen me als geleidegeesten bijstaan. Ik voel ze soms om me heen en ik heb laatst nog meegemaakt dat ze me voor een fout behoedden.

Ik had een nare mail gestuurd als antwoord op wat ik als een

nare mail had ervaren. Ik stuurde deze weg, maar in plaats van op de bestemming, belandde hij gelukkig op een ander adres dat niet meer bestond en kreeg ik hem weer terug. Ik weet zeker dat ik wel het juiste adres in had getypt, maar ik denk dat mijn geleidegeest mijn vinger een duwtje gaf waardoor de mail niet verzonden is. Gelukkig maar, hij was uit een verkeerde impuls gestuurd en hij moest ook echt niet verzonden worden. In mijn uittredingen in de nacht krijg ik advies van de geestelijke wereld, evenals in mijn dromen. Zo droomde ik afgelopen nacht dat ik door mijn geboorteplaats liep. Er was van alles in opbouw. Ik zag de mooie stad zoals die zou gaan worden als alles opgeknapt zou zijn. Mooie fresco's, middeleeuwse straten. Dit was voor mij de bevestiging dat ik mijn boek moest gaan opbouwen, verfraaien, tot een mooi geheel maken. Waar ik tegenop zag, omdat ik na de roes waarin ik alles opgeschreven had nu moest gaan herlezen en herformuleren. Maar na deze droom wist ik zeker dat ik het moest gaan doen. Samen met mijn dochter Jasmijn, want die speelde in deze droom ook een rol. Zij gaat me helpen bij de opbouw.

Om geboren te worden zal ik ouders moeten uitzoeken. In de laatste levens ben ik een weeskind, dus ik wil nu in een veilig en rustig gezin terechtkomen. Ik zie een dorp waar in de oorlog een jongen is ondergedoken bij zijn zus, die getrouwd is met de dominee van het dorp. In het dorp wordt hij Hugo van de dominee genoemd. Hij moet naar Duitsland als hij achttien is, maar wil dit niet en zal de oorlogsjaren in het dorp doorbrengen. Hij gaat er bij boeren werken en krijgt er vrienden en vriendinnen. Ze hebben het erg naar hun zin in het dorp, doen aan toneel en vieren feest. Zo merken ze weinig van de oorlog, behalve dat menige boer

een onderduiker in huis heeft, die in een hooiberg of kelder moet verdwijnen als er Duitsers gesignaleerd worden. In de vriendenkring op het dorp leert hij een meisje kennen, Trees van Piet. Piet is een boer die het goed doet. Hij is de enige van het dorp met stamboekvee en gaat later ook zaken doen met Amerikanen en Italianen. Hij houdt veel van zijn boerderij en vee, en gaat maar één keer op bezoek in het westen, namelijk als zijn dochter daar later gaat wonen. Hij vindt de mensen in het westen te gejaagd en onrustig. Als boer doet hij zijn werk in alle rust en in het juiste ritme.

Goed beschouwd kan ik nu dit boek schrijven omdat mijn opa zo goed 'boerde.' Hierdoor kan ik eerder met pensioen omdat mijn ouders van de opbrengst van zijn land een huis hebben gekocht en ik, als dit verkocht is daar een deel van krijg. Ik hoef me eindelijk geen zorgen te maken over geld, wat ik tot nu wel moest. Het is ingewikkeld om met kunst en filosofie de kost te verdienen voor drie mensen. Het betekent veel kleine baantjes hebben en ook in de avonden en week-ends werken, vaak voor weinig loon. Met alleen beeldende kunst kan ik de kost niet verdienen, dus moet het schilderen en etsen naast andere banen gebeuren. Hier ben ik wel voor gewaarschuwd toen ik deze studies koos, maar ik wilde niets anders. Vandaag zag ik een collega-schilder voorbij lopen, beladen met schilderijen. Omdat het creativiteitscentrum is gesloten wegens bezuinigingen, gaat een aantal docenten ervan iets anders opzetten. Dat betekent veel werk, maar ook veel enthousiasme en lol, want ik heb in al deze creatieve kringen ook vooral heel leuke mensen ontmoet waardoor het minder als werk maar meer als passie voelt wat je aan het doen bent. Laatst ben ik nog op een reünie van de *Akademie Voor Expressie en Kommunikatie*, de AVEK geweest, waar ik twaalf jaar heb gewerkt, en het horen bij al deze

zinderende mensen, die leven en doen en er helemaal zijn, is een geweldige ervaring. Al die positieve energie om me heen: heerlijk. Dat is leven. De AVEK is de afkorting voor de akademie voor expressie en communicatie. We gebruiken de nieuwe spelling, waarin de c door een k is vervangen. Zo komt de schrijfwijze overeen met de spreektaal. Het is een uitdrukking voor de vernieuwing van de maatschappij waar we in geloven.

Trees is vijftien en Hugo achttien als ze elkaar ontmoeten en er is meteen een klik die levenslang zal duren. Aan het eind van de oorlog verloven ze zich en dan gaat Hugo weer naar het westen om te werken en te studeren tot hij genoeg geld gespaard heeft om een gezin te kunnen stichten. Hij wordt uiteindelijk ingenieur bij de spoorwegen, een vaste en zekere ambtenaarsbaan. Het zijn lieve en betrouwbare mensen die een zo normaal mogelijk leven willen leiden, en als ik hoor dat ze gaan trouwen en kinderen willen krijgen, besluit ik dat het de juiste mensen zijn om bij geboren te worden. Ik ben wel anders dan zij, maar die uitdaging willen ze wel aan. Ze willen zelfs nog wel een paar kinderen die wat anders zijn dan zij zelf, als leerproces. Zo worden ook mijn broer en zus bij hen geboren. Ik denk dat ik hen ken uit een kloosterleven waarin we niet mochten spreken. Mijn broer en zus hebben nog steeds moeite met communiceren en zijn erg zwijgzaam.

Mijn vader en moeder zijn prototypes qua ouders. Allebei heel verzorgend, mijn moeder op praktisch gebied en mijn vader op financieel en geestelijk gebied. Ze hebben veel vrienden en familie waar ze mee omgaan en zijn geliefd. Ook nemen ze zo nodig de zorg voor familieleden op zich. Zo heeft een nichtje van mij jaren bij ons in huis gewoond

omdat ze depressief was. Daarna komt ze nog vaak oppassen. En nog veel later krijg ik Franse bijles van haar. Hierdoor ontstaat er een hevige liefde voor de Franse taal bij mij en ik zal mijn doctoraalscriptie schrijven over het vrijheidsbegrip in de Franse filosofie.

Mijn ouders gaan in Vlissingen wonen en daar ontsta ik. Vanuit de geestelijke wereld spreekt deze stad me erg aan. Het ligt aan zee en dat vind ik heerlijk omdat ik menig leven op zee heb doorgebracht. Ook het idee op een schiereiland te leven spreekt me aan en ik zal in mijn leven veel naar eilanden toe gaan. In het midden van Walcheren ligt een mooie middeleeuwse stad, Middelburg, en ik zie mezelf daar al studeren. Het heeft een oude abdij waar een universiteit in zal komen en omdat ik veel levens in kloosters heb doorgebracht, geeft me dat ook een bekend gevoel. Het gaat helemaal goed komen zo, met deze ouders en deze plekken. En we zullen inderdaad ook vaak op zondagen naar de Hollandse kust gaan met ons gezin. Mijn ouders willen er dan zo vroeg mogelijk zijn om de Duitsers voor te zijn die er volgens hen geen recht op hebben om ons strand te bezetten met hun dikke bierbuiken. Ja, de oorlog klinkt her en der nog na.

Later ga ik in Middelburg studeren. Een stad waar ik nog steeds verliefd op ben en vaak heen ga. De laatste jaren heb ik er weer gewerkt in een antroposofische therapeutische praktijk en steeds als ik met de trein daar aankom gaat mijn hart open. Als ik dan naar de kerktoren van de abdij loop, voel ik me thuis.

Ik kies voor deze ouders met al die familie en vrienden eromheen en voor mijn zwijgzame broer en zus. Ik ga door een donkere tunnel en word geboren. Ik hoop dat het mijn laatste leven zal zijn, want ik heb ook iets in me dat hele-

maal geen zin heeft in nog een leven op een aarde waar een constante strijd is tussen macht en liefde. De aarde heeft als karma om van de derde naar de vierde sfeer te groeien, van de onderbuik naar het hart, zoals we ook terugzien in de zeven chakra's. En ieder die op aarde incarneert wordt steeds geconfronteerd met de keus tussen macht en liefde. Of je bent gericht op macht en wilt zoveel mogelijk geld, seks, bezittingen of andersoortige macht zoals roem of aandacht. Of je bent bezig met liefde geven in de vorm van dienstbaarheid of iets voor een ander voelen en doen. Dit is het voorbeeld dat de Boeddha en Jezus ons geven, en de reden dat ze nog eens naar de aarde zijn gegaan hoewel ze zelf al in de zevende en hoogste sfeer zaten. Hun leer is dat je moet proberen je zo te verbinden met de ander dat zijn pijn jouw pijn is, zijn armoede jouw armoede. Dat we op deze wereld moeten leren om een eenheid te zijn, verbonden met alles. Met mensen, dieren, planten, oceanen en luchten, alles wat aards is. We zaten als wereld ooit wel in dit eenheidsbewustzijn, maar we zijn eruit gevallen en moeten het uit vrije wil weer zien te veroveren.

Ook de Oostenrijkse filosoof Rudolf Steiner is hier nog terug geweest om les te geven aan ons. Hij zit in de vijfde sfeer en besloot vanuit liefde voor de aarde hier terug te komen. Hij heeft veel voordrachten gegeven over het geestelijke aspect van het aardse bestaan, en hoe we vanuit dit bewustzijn met de aarde om kunnen gaan.

Ik beschrijf mijn leven, als deel van een reeks levens. Dit hoeft geen reeks te zijn van lager naar hoger bewustzijn. Sommigen hebben deze visie, maar ik geloof dat alle levens in een cirkel liggen, in willekeurige volgorde. Dat er per leven een aspect aan de orde komt, zoals rijkdom, man-zijn,

vrouw-zijn, armoede, kinderen, alleen-zijn. En het kan ook nog zo zijn dat alle levens zich tegelijkertijd afspelen in verschillende tijden, want we hebben zelf de begrippen tijd en ruimte uitgevonden. We hebben deze begrippen nodig om een structuur te hebben om in te kunnen leven en leren het van kinds af aan zo aan. Maar het is slechts een mogelijkheid en er zijn ook andere mogelijkheden. Er zijn mensen geweest die twee lichamen hadden en op verschillende plekken tegelijk konden zijn, zoals de graaf van Saint Germain. Hij kon vanuit de geestelijke wereld tegelijk twee lichamen materialiseren. Er zijn mensen die om anderen heen aura's kunnen zien. Deze aura's zijn samengesteld uit de kleuren van de chakra's en geven informatie over vorige en toekomstige levens of ziektes die kunnen ontstaan en door tijdig ingrijpen voorkomen kunnen worden. De techniek is zelfs al zover dat deze aura's gefotografeerd kunnen worden. Er zijn mensen die zich laten inmettelen en er jaren later weer levend uitgehaald worden. Deze mensen kunnen uit hun lichaam treden en vanuit de geestelijke wereld hun lichaam in stand houden middels geestelijke energie, prana genoemd. Er is zoveel meer mogelijk voor de geest dan we nu denken te weten. Vanuit de geest ontstaat de materie. We weten inmiddels dat we maar tien procent van onze hersenen gebruiken, dus de toekomst is veelbelovend wat ontwikkeling betreft.

In mijn boek komen allerlei mensen voor. Ik beschrijf ze zoals ik ze ervaar. Dit betekent niet dat ze zo zijn. Sommigen zullen zich misschien niet eens in mijn beelden herkennen. Het zijn de beelden zoals ze bestaan in de beleving van mijn wereld.

Met sommigen heb ik moeite en dat is dan de waarde die ze voor mij hebben. Mijn moeite. Voor het grootste gedeelte

zijn het positieve ervaringen en voor een klein deel negatieve. Dit zegt iets over mij, niet over hen. Ik ervaar het leven grotendeels als positief en deze positieve ervaringen geven me energie. Mijn negatieve ervaringen beschouw ik als leerpunten en ik heb daar goede hulp en begeleiding bij, zowel van mensen om me heen als vanuit de geestelijke wereld. Ik heb vanaf mijn drieëndertigste herhaaldelijk consulten gevraagd via een medium. Deze consulten geven me gerichte informatie die me geruststelt. Het is soms achtergrond informatie over vorige levens waar er nog iets van doorwerkt in dit leven en soms zijn het toekomstbeelden die ik als beeld neem om me op te richten. Meerdere toekomstbeelden zijn in de loop van de tijd uitgekomen. Ook krijg ik op een bepaald moment te horen dat ik geen raad meer krijg, maar dat ik het zelf moet doen. Als het maar Hugorina-Richtje-achtig is, wordt me gezegd. Ik moet leren mezelf als autoriteit te nemen en die niet uit handen te geven door de adviezen uit de andere wereld als enige waarheid te zien.

Ik ben mijn gekwetst-zijn tegen gekomen en mijn gefrustreerd-zijn als er niet gebeurt wat ik graag wil of als de wereld niet is zoals ik graag wil. Mijn moeite met relaties, mijn gevoel steeds in de steek gelaten te worden, mijn benauwdheid, mijn maatschappelijke angsten: vaak weet ik niet wat ik aan het leren ben op het moment dat het zich voordoet, maar achteraf zie ik dat soms wel. Ik heb zoals gezegd overwegend een leven om te leren genieten van de aarde en me te verbinden met de aarde. Dit is mijn wereld. Een ander heeft een andere. Soms wil ik wel eens door de ogen van een ander kijken, vanuit het hart van een ander voelen, maar ik denk dat ik zou schrikken van de totaal andere wereld waar die ander in leeft. Dat we, als we allebei naar hetzelfde zit-

ten te kijken, dit totaal anders zien en beleven. Als de ander dan zegt dat het totaal anders is, kan ik die alleen maar gelijk geven. Ja, voor een ander is het anders. Soms heb je allebei een prettig gevoel over een gebeurtenis. Dat is mooi, maar het betekent niet dat je het op dezelfde manier ervaart. Ieder ervaart het toch vanuit zichzelf en als het voor beiden positief is, is dat fijn. Het zegt echter niets over de werkelijkheid. Een derde kan hetzelfde weer als iets negatiefs ervaren. Zo heeft iedereen altijd gelijk.

Dit is de les die ik het meest heb geleerd van mijn relaties. Vooral als iemand dichtbij is en je veel meekrijgt over hoe diegene de wereld ervaart, wordt steeds duidelijker dat die anders is dan je eigen wereld. Hierdoor kunnen mensen zich in een relatie alleen voelen. Dit heb ik gelukkig niet, omdat ik me er bewust van ben dat er dergelijke verschillen zijn en al gelukkig ben als er enige overeenkomst is in wat we beiden willen.

Ik ga weer een dag naar Vlissingen en Middelburg. Het is een hele reis tot nu toe, dit leven. Maar ik ben aardser geworden dan ik was toen ik werd geboren. Ik voel de blaren als ik op het strand van Vlissingen loop. Ik voel de regen, voel mijn grenzen. Ik hou van de geuren van de haven, de stilte in de abdij, van het zingen daar en het rondscharrelen van de mensen.

Het is aan het begin van deze dag rustig, omdat het regent. Het is mistig, wat een mystieke sfeer geeft, echt een voorgeboortelijke omgeving zo. Maar erdoorheen zie ik de kleuren van mijn geleeftde verleden. Ik zie ons als gezin zingen op de dagen dat we op pad zijn en het gaat regenen. Altijd gaan er regenjassen mee en ik trek nu ook de mijne aan. Even aarzel ik of ik wel verder wil lopen, maar dan denk ik aan vroeger

en dat we altijd doorzetten ondanks slecht weer. Zo heb ik het later ook altijd met mijn kinderen gedaan.

Ik loop achter twee mopperende oma's aan en een groepje meisjes. De meeste mensen zijn een restaurant ingedoken. Ik weet hoe ver het is van de haven naar het centrum, maar wil deze tocht toch maken. Ik fotografeer wat flats onderweg die op de zee uitkijken, want misschien wil ik later wel weer aan zee wonen, net zoals mijn ouders ooit zijn begonnen. Later kopen ze een groot huis in een buitenwijk. Ik stel me voor dat mijn ouders hier lopen en dat ze van Vlissingen houden, hoewel het voor mijn moeder wel ver van haar ouders is. Maar mijn vader geeft haar wel alle ruimte om zo vaak ze wil weer naar haar geboortedorp en familie te gaan. Hij zorgt dan als een moderne man voor zijn gezin. Mijn ouders laten elkaar wat dat betreft heel vrij. Ze accepteren dat ze allebei verschillend zijn en ik heb ze nooit ruzie horen maken. Mijn moeder accepteert de reislust van mijn vader, hoewel ze er zelf in het begin niet zoveel zin in heeft. Maar het is mijn vaders grote lust en leven en braaf gaat ze mee. In een tent vind ze het echter vreselijk, ze ligt dan met haar hoofd buiten de tent, zo benauwd heeft ze het en na een paar pogingen is de tent weggedaan en verblijven we tijdens onze vakanties in huisjes.

Onlangs was ik op het perron waar we altijd aankwamen als we naar de boerderij van mijn opa gingen. Menige zomer was ik daar en later heb ik nog vaak gedroomd over het leven op de boerderij. Het voelde altijd optimaal veilig. Het was zelfvoorzienend wat betreft eten en ook sociaal gezien was het allemaal in orde. En het was er mooi en rustig. Zo heb ik zowel landleven als stadsleven meegemaakt in mijn jeugd. Als we op het station kwamen, gingen we met de taxi naar

het dorp. Omdat we altijd gratis eerste klas konden reizen met de trein, vond mijn vader dat we best met een taxi heen en weer naar het station konden.

Als ik nu op reis ga, neem ik soms ook een taxi naar het station of naar Schiphol als ik ga vliegen. Heerlijk, om weer met een taxi terug te komen. Dat doet me dan echt weer aan vroeger denken. Ik woon sinds ik ben gaan werken in Domburg in het mooiste en oudste gedeelte van deze verder niet zo geweldige stad, in een monumentenpand aan een hofje. Het is altijd heerlijk thuiskomen daar. Wanneer ik in het centrum van Vlissingen ben, overweeg ik om met een taxi terug te gaan naar het station, maar oh wonder, de zon breekt door. Opeens is het strand en de boulevard boordevol mensen. Waar komen ze vandaan? Het leven stroomt toe. Ik besluit toch gewoon weer terug te lopen. Ik ga door een donker tunneltje om het geboortegevoel weer te beleven en dat lukt ook. Wanneer ik er uit kom voel ik dat ik herborren ben. Het is allemaal kleur en licht om me heen en in de haven gaat zelfs een draaimolen draaien. Die had ik op de heenweg niet eens gezien. Terug in de bus naar Domburg, ga ik zitten schrijven en voel me helemaal schrijfster. Met een pen op een blocnote die wat nat is geworden door de regen. Een schrijfster die in haar eigen verhaal zit.

De hemel

*Ik wil leven in de ijle sfeer
Van voor iedere geboorte
Waar magnetisme de beweging bepaalt
Waar de lucht knettert van elektriciteit
En magie zichtbaar is als orde*

1995

1. Baby Rineke, 0 jaar

In de jaren negentig van de vorige eeuw trekt de genezeres Jomanda volle zalen. Ze is op tv en op de radio en omdat ik in de geesteswereld geloof, zet ik menigmaal flessen water bij de radio om deze door haar te laten instralen. Hoewel de tv-optredens die ze heeft voor commotie zorgen omdat blijkt dat ze niet werkelijk 'live' zijn en ze later ook in opspraak komt door een verkeerd advies aan Sylvia Millicam, werd ik destijds steeds nieuwsgieriger naar haar sessies in Tiel. Samen met mijn vriendin en collega Helma van de AVEK, die ook Jomanda-fan is, gaan we op een dag naar Tiel en daar hebben we een paar positieve ervaringen.

In de trein kijk ik om me heen of ik mensen zie van wie ik vermoed dat ze ook gaan. Ik heb een foto bij me van mijn moeder, bij wie we de avond tevoren geweest zijn. Eerst wilde ik niet tegen haar zeggen waar we heen zouden gaan omdat ik me ervoor schaamde, maar Helma vindt dat onzin en we vertellen het toch. Anders dan ik gedacht had, reageert mijn moeder enthousiast. Ze heeft al tijden last van hoofdpijn en gaat meteen op zoek naar een foto om aan ons mee te geven, zodat Jomanda haar misschien kan helpen. Ook Helma heeft een paar foto's mee.

Als Jomanda binnenkomt, moet iedereen gaan staan, elkaar een hand geven en zingen *We are all together again*. Ik houd helemaal niet van dergelijke dingen, maar kan innerlijk genoeg afstand nemen van situaties om er toch aan mee te doen. En zo sta ik dan voor het eerst in mijn leven hand in hand met Helma een lied te zingen. Helma weet dat ik er een hekel aan heb. Wij geven samen vaak cursussen met een esoterische inslag zoals cursussen over de chakra's of over wereldreli-